

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ἑκπαιδευτικοῦ Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἔξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχόν ἐπὶ τὴν χώραν ὡσανύ θηροτροφίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἑκκοσταντινουπόλεως, ὡς ἀνεγνώσμα ἡμετέρου καὶ χρησιμοποιήσαν ἐπὶ τοὺς παίδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΗΛΩΤΕΑ

Ἐξωτερικὸν		Ἐξωτερικὸν	
Ἐφηβία	δρ. 16.—	Ἐφηβία	δρ. 26.—
Ἐφημέριος	» 9,50	Ἐφημέριος	» 18.—
Τριμῆνος	» 4,50	Τριμῆνος	» 7.—

ΑΜΕΡΙΚΗΣ: Ἐφηβία, δολλάρια 4

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ. 1979
 ΙΑΡΥΘΗ — ΕΚΑΣΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ

Ἐσωτερικ. Λεπ. 40 Ἐξωτερ. Λεπ. 50
 Φύλλα προηγουμένων ἐτῶν ἐπίσης.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ἰωδὸς Ἐδριτσίδου ἀρ. 88 παρὰ τὸ Βασιλειῶν

Περίοδος Β'. — Τόμος 28ος

Ἐν Ἀθήναις, 2 Ὀκτωβρίου 1931

Ἔτος 43ον. — Ἀριθ. 44

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΕΦΕΛΟΝΤΗΣ

(ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΙΑΣ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'. (Συνέχεια)

Καὶ καθὼς ἡ νύκτα ἦταν σκοτεινὴ, πολλές φορές τὸν εἶδαν νὰ παίρνῃ ἕνα φα- νάρι καὶ νὰ φέρῃ ὁ ἴδιος στοὺς στρατιώ- τες ποὺ ἔσκαδαν.

Δὲν ἤσυχασε παρὰ μόνο ἀφοῦ εἶδε τὸ πυροβολικὸν αὐτ' ὄρασιδι ἐκεῖνο, ποὺ ἀπὸ τότε ὀνομάσθηκα Ναπολεονομπέρη, δηλαδὴ «Βουνὸ τοῦ Ναπολέ- οντος». Τόσος ἦταν ὁ θαυμα- σμὸς ποὺ προξενούσε ὁ μεγάλ- ος αὐτὸς ἄνθρωπος ἀκόμα καὶ στοὺς ἐχθρούς του.

«Ἐσημαίωσαν μ' ἕνα σωρὸ ἀπὸ πέτρας, — γράφει ὁ Θιέρ- σος ἐπὶ τὴν ἱστορία του, — τὴ θέ- ση ὅπου ὁ Ναπολέων, (παγοῦ δημοφιλῆς, ἀκόμη καὶ ἐκεῖ ποὺ δειχθῆκε τρομερὸς,) πέρασε τὴν ἀξιωματικὴν αὐτῆς νύκτα».

Τὸ πρωί, — 14 Ὀκτωβρίου 1806, — μ' ὄλη τὴν πυκνὴ δ- μίλην ποὺ σκέπαζε τὴν ἐξοχὴ, ἡ μάχη ἄρχισε. Καὶ ὡς πρὸς ἐννιά, ὁ στρατάρχης Νεῦ εἶ- χε μὴ κηῖλα ἐπὶ τὴν ἴενα.

Ἀλλὰ ἡ νίκη αὐτὴ εἶχε γιὰ τὸν γενναῖο στρατάρχη, — «τὸν ἀνδρείο τῶν ἀνδραίων» ὅπως τὸν ἔλεγον, — καὶ μιὰ κρίσιμη στιγμή.

Οἱ γρεναδιέροι τοῦ ἀναγκά- σθησαν νὰ σχηματίσουν τετρά- γωνο γιὰ ν' ἀντισταθῶν ἐπὶ τὸν ἐφάδου τοῦ πρωσσικοῦ ἱππι- κοῦ.

Στὴ μέση τοῦ τετραγώνου, κοντὰ ἐπὶς σημαίεσ, ὁ Νεῦ βαστούσε καλά. Ὁ Ναπολέων ὅμως φοβήθηκε μήπως τὸ πρωσσικὸ ἱππικὸ κατόρθωνε ἐπὶ τέλος νὰ σπᾶσθ τὸ σημαίε αὐτὸ τῆς γραμμῆς του.

Ἀμέσως ἐπέστειλε διαταγὴν ἐπὶ τὸν Λάνν νὰ ἐνισχύσθ τὸν Νεῦ

μὲ τὸ πικρὸν του, καὶ ἐπὶ τὸν στρατηγὸ Μπερ- τράν νὰ ἐξακολούσῃ κατὰ τῶν Πρωσσῶν δυὸ ἄλλες ἐλαφροῦ ἱππικοῦ. Ἐπειτα, ἀφοῦ κοίταξε μὲ τὸ κιάλι του τὴ θέση ὅπου ἐκινδύνευε ὁ Νεῦ, φώναξε:

— Πρέπει γὰ τὴν κρατῆσθ μὲ κάθε θυ- σία! Ἐγὼς ἀξιωματικὸς νὰ πᾶθ γρήγορα ἐπὶ τὸ Νεῦ!

— Παρών! ἀποκρίθηκε ὁ Γιάννης μὲ τὸ χερί ἐπὶ τὸ καπέλλο.

— Τρέξε, τὸν ἐπρόσταξε ὁ Ναπολέων, Προσπάθησε νὰ παράσθ τὴν ἐχθρική

γραμμὴ καὶ νὰ φθάσθ ἐπὶ τὸ τετράγωνο. Νὰ τοῦ πῆσ πὸς θ' εἴλω νὰ κρατηθῆ ἐκεῖ ὡς ποὺ νὰ φθάσθ ἢ βοήθειά ποὺ τοῦ ἀπέλ- γω. Ἐνώθησθ;

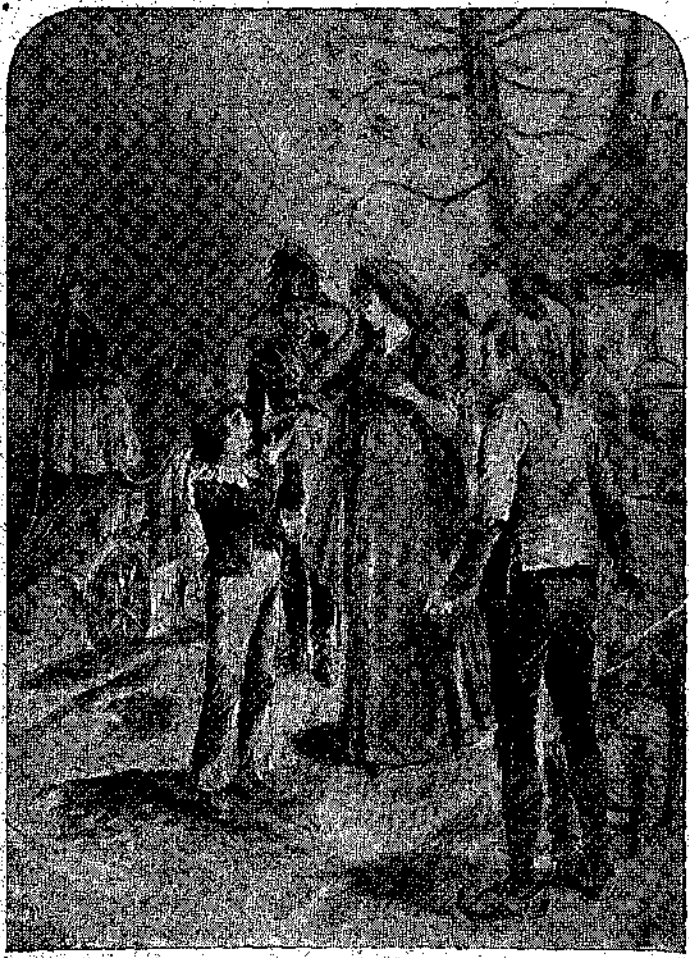
— Μάλιστα, Μεγαλειότατε! Κι' ὁ φίλος μὰς ἐπέτρησε τὰ λόγῶ του κι' ἔφυγε ὀλοταχῶς.

Καθὼς περνοῦσε τὴν κοιλάδα, μερικοὶ Πρωσσοὶ, κρυμμένοι ἐπὶ τὰ δένδρα, τὸν ἐπυροβόλησαν. Δὲν ἐγύρισε οὔτε νὰ κοι- τάσθ. Ἄλλως τε δὲν πληγώθηκα καθόλου. Ἀλησμόνητος τὸ θέαμα ποὺ τοῦ παρου- σιαζόταν καθὼς ἔτρεχε τὰ λό- γῶ του. Μέσα ἔς ἕνα σύννεφο ἀπὸ σκόνη καὶ καπνὸ, ἔβλε- πθ σὰ σὲ ὄνειρο νὰ περνοῦν Πρωσσοὶ θωρακιστοί: Φι- νῆσ, οὐρλιασμάτα, χρεμετι- σμοὶ, κλαγγῆσ ὀπλων, πυροβο- λισμοὶ, προστάγματα, ὅλ' αὐ- τὰ ἀνικατεμένα ἀποτελοῦσαν σὰν ἕνα θρόμβο θύελλας.

Σὰ σταχτιῆσ σιλουέττες, ὁ Γιάννης ἔβλεπεν, ἀπὸ διαφο- ρα ἀνοίγματα, τοὺς Γάλλους στρατηγούς, ἀκίνητους, ἀτά- ραχους μέσα ἐπὶ τὴν θύελλαν αὐτῆς φωτιᾶς. Καὶ πρὸ ἐπάνω, τοὺς χρυσοὺς ἀετοὺς τῶν αὐ- τοκρατορικῶν σημαίων, ποὺ τῆσ ἐτροπεύον ἐλόρενα οἱ σφαῖρες.

Τὰ λόγα τῶν Πρωσσῶν ση- λονόταν ὄρθια μικροσὰ ἐπὶς λόγγησ τῶν γρεναδιέρων. Γι- νόνταν κινήματα ἀτακτὰ. Ἀν- θρωποὶ καὶ ζῶα ἔπερταν γὰ- μω μαζί. Ἄλογα ἔφευγαν μονάχα τοὺς ἐπὶ τὰ χιωράρια μαγιασμένα. Πολλὰ ἔπερταν καὶ τὸν καθάλλορθ τους, γε- κρὸ ἢ πληγωμένο, ἀπὸ τὸ πᾶ- δι μπερδεμένο ἐπὶ τὴν σκάλα. Τὸ θέαμα ἦταν τρομερὸ, ἱκανὸ νὰ προξενήσθ φόβο καὶ ἐπὶ τὸν γενναῖότερο.

Ὁ Γιάννης ὅμως, στυμ- μένος ἐπὶ τὸ λαῖμὸ τοῦ ἀδελφοῦ του, ποὺ ἡ χαρτὴ του τοῦ ε-

«Τὸ βασιλοπούλο ἦπαι λίγο νερό...» (Σελ. 318, στ. 9')

μασίγωνε το πρόσωπο, φαινόταν σαν ύπνω-
τισμένος.

Πού να αισθανθή, πού να συλλογισθή
φόβο αυτός!

Ο Αυτοκράτωρ τού είχε δώσει μια
διαταγή. Ήρθε να την εκτελέσει.

Έβω απ' αυτό, τίποτα δεν υπήρχε για
τον Γιάννη. Δεν συλλογιζόταν ούτε καν
πώς μπορούσε να σκοτωθώ.

Ο Ναπολέων τού είχε πη: «Πήγαψε
να βρής τον Στρατάρχη!» Έπρεπε να τον
βρή.

Από ένστικτο ωστόσο, κρατούσε το
πιστόλι του στο χέρι.

Όταν έφθασε μπροστά στη συμπλοκή,
δέκρινε ένα μέρος, όπου ή γραμμή τού
εχθρικού Ιππικού φαινόταν λιγώτερο πυκνή
και, περνώντας τα λόγια του, ρίχθηκε
μέσα για να περάσει.

Τι συνέβη τότε... Ο Καρδινιάκ δεν
μπορούσε ποτέ να το διηγηθή παρά άορι-
στα, συγκεχυμένα.

Τίποτα ωρισμένο, θετικό, δεν τού είχε
μείνει στη ενθύμηση από τα λίγα εκείνα
τρομερά δευτερόλεπτα, που βρέθηκε χω-
μένος μέσα στην έπλευσα.

Το μόνο που θυμάται, είναι πως κά-
ποτε πιστόλισε ενα σωρό από πράσινες
στολές και θώρακες. Έπειτα πώς άρχισε
να σπαθίζει δεξιά κι' αριστερά, χωρίς καν
να βλέπει, με μια μόνη ιδέα στο νου του:
«Πρέπει να περάσω! Το θέλει ο Αυ-
τοκράτωρ!»

Τέλος τάλογό του έπεσε στις γαλλικές
λόγχες κι' ο Γιάννης σφενδονίστηκε μπρο-
στά και βρέθηκε στη μέση ενός τετραγώ-
νου από πεζούς. Ένας λοχίας τον αήνω-
σε. Δεν ήταν πληγωμένος. Ζαλισμένος μό-
νο από το πέσιμο κι' από τον ήλιο της
μάχης. Αλλά κι' έτσι άρρητος άμέσως
στον Νέυ, που στεκόταν στο κέντρο.

—Μπράβο, γενναίε μου ύπολοχαγέ!
τού είπε ο στρατάρχης. Σας είδα που ερ-
χασατε, μα δεν είπουμε πως θα κατορ-
θώκατε να φθάσατε... Σας στέλνει ο Αυ-
τοκράτωρ.

—Μάλιστα, κύριε Στρατάρχη. Για να
θες πω να κρατηθήτε όσο μπορείτε, με
κάθε θυσία.

—Ο Αυτοκράτωρ μπορεί να είναι ή-
συχός. Δεν βλέπετε; Ούτε ένα τετράγωνο
δεν κλονίσθη.

—Πολύ καλά, κύριε στρατάρχη. Πη-
γαίνω να δώσω την απάντησή σας στον
Αυτοκράτορα.

—Α, μπά, ποτέ... Δεν εως άφηνω να
ξανακάμει αυτό τον άλλο... Έπειτα δεν
έχατε άλλο.

—Άλλοι δεν είναι δύσκολο να βρω...
—Μην επιμένετε, κύριε ύπολοχαγέ!
Όταν δλωσθείτε περιττό να διακινδυνεύ-
σετε πάλι τη ζωή σας που μας χρειάζεται.
Σας διατάσσω να μείνετε εδω. Έπειτ' αυ-
τό δεν θα βασιάζη. Νά, βλέπω που έρχον-
ται οι ευσάροι του Μπερτράν.

Υποχρεωμένος να ύπακούση, ο Γιάν-
νης, από το τετράγωνο του Νέυ, μπόρεσε
να παρακολουθήσει τη σύγκρουση τού γαλ-
λικού Ιππικού με τούς πρώτους θωρακο-
φόρους.

Έπειτα έφθασε ο Λάνν και, μετά ένα
τέταρτο, ο στρατάρχης Νέυ, από άμυνό-
μενος που ήταν, έγινε επιθετικός.

Έλευθερος τότε, ο Γιάννης πήρ' εν' ά-
λογο πρώτου αξιωματικού σκοτωμένου,
το καθάλλικε και γύρισε καλπάζοντας
στο Έπιτελείο.

—Σ' ευχαριστώ τού είπ' εκεί ο Να-
πολέων. Τα είδα όλα.

Τίποτ' άλλο.

Ο φίλος μας χαιρέτησε τον Αυτοκρά-
τορα και πήγε στη θέση του, από πίσω.

Από κει πια παρακολουθώ, ο άθεω-
τής, τη μάχη.

Μπροστά στο Βίτσεν - Χαίλιγκεν, ο
πρίγκηπας Χοενλόε αντίσταθηκε γενναία.
Αλλά τού κάκου. Στην πίεση του γαλλι-
κού στρατού, ο πρωσικός ύποχώρησε κι'
άρχισε να φύγη με άταξία.

Τη στιγμή εκείνη, πέρ' από την Ένα,
που οι φυγάδες τήν είχαν αφήσει, φάνη-
κε μια χρυσή άμαξα με τέσσερα άλογα
που έτρεχαν σαν τρέλλα.

Ήταν ή βασίλισσα της Πρωσίας που
έφυγε μετά την καταστροφή τού στρατού
της.

Έίχε μαζί της και το γιό της. Ήταν
τότε μικρό παιδί, που ή παραχαλισμένη
αυτή φυγή το έτρόμαξε.

Έκλεισε μάτιστα γιατί διψώσε. Κι'
από τη βία τους, στην άμαξα δεν είχαν
πάρει ούτε νερό.

Άγκυλάστηκαν τότε να σταματήσουν
κι' από το πρόστηχο τασιάνι εως χωρι-
κού, το βασιλόπουλο ήπιε λίγο νερό κλαί-
γοντας.

Το θυμόταν αυτό ες όλη του τη ζωή.
Αλλά πήρε την εκδίκησή του! Γιατί το
βασιλόπουλο αυτό έγινε αργότερα βασι-
λιάς της Πρωσίας, έπειτα Αυτοκράτωρ
της Γερμανίας με τόνονα Γουλιέλμος Α'
και στα 1870 μπήκε κι' αυτός νικητής
στον Παρίσι.

Κατά το δεινόν, και τα τελευταία
πρωσικά στρατεύματα είχαν φύγει. Η
Ένα καιγόταν. Ο Μυρά με το Ιππικό
του κυνηγώσε τούς φυγάδες ως τη Βει-
μάρη. Οι δρόμοι όλοι ήταν γεμάτοι αά-
νους, τούφεκια, σπαθιά. Έδω κι' εκεί
έδλεπε καμείς δολοκλήρες έφοδιοπομπές
απαρατήμετες: οι άδηγοί τους έπαιρναν
τάλογα κι' όπου φύγη-φύγη...

Οι Γάλλοι έπισαν τότε 15, 000 αιχ-
μαλώτους κι' έκυρίευσαν διακόσια κανόνια.

Όταν τού βράδυ της ιστορικής εκείνης
ήμέρας, — 14 Οκτωβρίου 1806, — ο Ναπο-
λέων επισκέφθηκε το στρατόπεδο, τσους
ήταν ο ένθουσιασμός, ώστε κι' αυτοί οι
βαρεία πληγωμένοι, οι έτοιμοθάνατοι, ά-

κασηγιονόταν στο πέρασμά του, για να
φώναζου «Ζήτω ο Αυτοκράτωρ!»

Κι' εξακολούθησ ή καταδίωξη τού νι-
κημένου εχθρού. Ο γαλλικός στρατός, με
την Ναπολέοντα, έφθασε ως το Πότσδαμ.
Και στις 27 Οκτωβρίου, μπήκε θριαμβου-
τικά στο Βερολίνο.

Ο πόλεμος όμως δεν έτελείωσε παρά
στις 7 Νοεμβρίου, όταν ο Μυρά ανάγκασε
το σώμα τού στρατηγού Μπλόχερ να
παραδοθή, το μόνο λείψανο τού πρωσικού
στρατού που άντείχε ακόμη. Έτσι σε
τριάντα μόνο μέρες, ο Ναπολέων έκυρί-
ευσε όλη την Πρωσία και κατέστρεψε
τον στρατό της.

Ο Γιάννης Καρδινιάκ έμεινε στο Βε-
ρολίνο με τον Αυτοκράτορα.

Από την ήμερα της Ένας, από το «ευ-
χαριστώ» εκείνο που τού είχε ρίξει ο
Ναπολέων, ο φίλος μας δεν έλαβε ευκαι-
ρία να ξαναμιλήσει μαζί του. Έκτελούσε
πάντα διατάγές του, μα τις λάβαινε δια-
μέσου τού Έπιτελάρχη.

Αλλά μια μέρα, ενώ ο Γιάννης με την
καινούργια στολή τού Έπιτελούς, πήγαψε
για την υπηρεσία του στο Παλάτι, ο Να-
πολέων, που έκαβαλλίκευε κείνη τη στι-
γή για να πάη στο Πότσδαμ, τον είδε
και τού είπε φιλικώτατα:

—Καλημέρα, Γιάννη Καρδινιάκ. Πή-
γαψε να βρής το λοχαγό. Έχει ένα φα-
κελλά για σένα.

Κι' έφυγε με την ακολουθία του.

Άμέσως ο Γιάννης πήγε στο λοχαγό,
που μόλις τον είδε, τού φώναξε με χαρά:

—Καλώς τον!... Σ' έπεριμένα!... Ο
Αυτοκράτωρ σου κάνει μια έκπληξη.

—Τι έκπληξη;

—Ίδού ο διορισμός σου. Από χθές
είσαι λοχαγός.

Κι' έξεδίπλωσε μπροστά στον έκθαμβο
Γιάννη μια περιγραφή με τη σφραγίδα
και την ύπογραφή τού Ναπολέοντος.

Το πρώτο που σκέφθηκε τότε ο φίλος
μας, ήταν να γράψη της Λίνας.

Αυτό έκανε πάντα όταν είχε μεγάλη
χαρά ή θέλε να τη μοιράζεται με τούς δι-
κούς του.

Έτσι ο Γιάννης Καρδινιάκ, είκοσιέξη
μόλις χρονών, ήταν λοχαγός, Ιππότης τού
Λεγεώνος, έπιτελής, κι' είχε 14 χρόνια
υπηρεσίας, δέκα έκστρατείες και δύο πλη-
γές σοβαρές, εκ' ός από την ανείναξη του
στο Σαιν - Ζαν στ' Άκρ. «Όσο γι' αν-
δραγαθήματα, αυτά δεν τα μετρούσε πια.

Έκείνο τον καιρό, ο Ναπολέων είχε
κηρύξει την Άγγλία σε άποκλεισμό. Όλοι
οι λιμένες της ήπειρωτικής Εύρώπης ήταν
άπαγορευμένοι στ' άγγλικά ελσα. Και το
αυτοκρατορικό διάταγμα τού περιφήμου
αυτού άποκλεισμού, ο Γιάννης Καρδινιάκ
επιφορτίσθηκε να το φέρη στο Παρίσι ως
συνοδος τού ταχυδρομίου.

Κανένας δεν τον περιέμενε στην όδον

Υσάετ. Μπορείτε λοιπόν να φαντασθή-
τε τη χαρά της Λίνας, της Κατερίνας, τού
Ζαν Μπαγύ, τού γέρου Μπελ - Ροζ και
τού γέρου Λαρμυέ!

Έίχε δυο μηνών άδεια ο νέος λοχαγός.
Δεν τήν μεταχειρίσθηκε όμως όλη, για
να γυρίση πιο γρήγορα στη θέση του. Για-
τί ο Ναπολέων είχε μπή στην Πολωνία,
να κτυπήσει τούς Ρώσους, που έρχόνταν
να βοηθήσουν την τσακισμένη Πρωσία.

Εύκολα κυριεύθηκε ή Πολωνία όλόκλη-
ρη κι' ο Ναπολέων τράβηξε μπροστά.

Στό Έβόλου άπάντησε το ρωσικό στρα-
τό κι' εκεί έγινε μια από τις πιο αιμα-
τηρές μάχες που άναγράφει ή Ιστορία.

Οι Ρώσοι είχαν δώδεκα χιλιάδες νε-
κρούς, δεκαπέντε χιλιάδες πληγωμένους
και τέσσερες χιλιάδες αιχμαλώτους. Οι
Γάλλοι τρεις χιλιάδες νεκρούς και επτά
χιιλιάδες πληγωμένους.

Την έπαυσι αυτής της μάχης — 9 Φε-
βρουαρίου 1807, — ο Γιάννης έφθασε στο
Έπιτελείο κι' ανέλαβε άμέσως υπηρεσία.

Γιατί μ' όλο το δριμύτατο κρέο, ή προ-
λαση τών Γάλλων εξακολουθώσε.

Υστερ' από τέσσερες μήνες — 14 Ιου-
νίου, — δώθηκε ή κρίσιμη μάχη μπροστά
στο Φρήδλανδ.

Ο Ναπολέων έπρόσταξε πρώτα τον
στρατάρχη Νέυ να κυριεύση με κάθε θυ-
σία την πόλη. Και γυρίζοντας στο Έπι-
τελείο του, είπε τού Γιάννη:

—Λοχαγι Καρδινιάκ, έλαθε στη διά-
θεση τού κυρίου στρατάρχη Νέυ!

Ο Γιάννης καθάλλικεψ άμέσως κι'
ακολούθησε τον άρχηγό του με καλπασιμό.

Σε λίγο το κανόνι βροντούσε. Ο Νέυ
κυρίευσε το χωριό Σπορτλάκ και πέταξε
το δεξιά τών Ρώσων στη βιθειά κοίτη
τού ποταμού Άλλε.

—Το άριστόν τώρη είπτε.

Άλλ' όταν έφθασε κοντά ες ένα μέρος
που λέγεται Μυλόρρομα, οι κωνιές τών
Ρώσων άρχισαν να πέφτουν πυκνές κι' ο
γαλλικός στρατός, από μπροστά κι' από το
πίλαγ, βρέθηκε έξαρμα σε μια πυρηνή βροχή.
(Έπειτα συνέχεια)

ΓΡΕΞΟΠΟΥΛΟΣ
[Κατά το Γαλλικό τού λοχαγού Danrit]

ΖΟΥΣΕ...

Ζούσε και γύρω εσκορπίσε
το γέλιο του όλοένα.

—Τι τώθελές τ' όρατο παιδί,
ω φύση, πούχες πάρε;
Πουλιά δεν έχεις, με φταρά
μυριοχρωματισμένα,
δεν έχεις δάση, κώματα,
ε' άστέρια, το φεγγάρι;

Τι σ' άφελεί που ε' άπατες
το όρατο παιδάκι, ω φύση;
Δεν έχεις πιά άφρατα μ' αυτό,
μήτε κι' έχεις πληθύνη;
Μά της μαννούλας του ή καρδιά,
που τώδω άγαλήσει,
έφημη τώρα που έλειψεν
έκεινο, έχει άπομείνει;

(Victor Hugo)

MIX. A. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ

Έμμένα, δεν μ' άρέσουν πολύ οι έκδρο-
μες μαζί με το σχολείο είναι πάντα οι
ίδιες: αν είναι στην έξοχή, είν' ένα κώ-
κινο χώμα που βουλιάζει και σχολία που
κάνουν τα δάκτυλά μου να κολλάνε, τώνα
με τ' άλλο: αν είναι στην άκρογιαλιά,
είναι: μια θάλασσα που τρέμει και σέρνε-
ται εστη άμμουδιά σαν να κρούνη.

Όταν ήμουνα πιο μικρός, τότε πήγι-
να ώραίους περιπάτους! Πηγαίναμε με τη
γιαγιά, άμα έπερτε ή λικαδιά: θυμάμαι
καλαμιές, νερά γεμάτα άφρούς, κόπιες που
τίναζην τα φτερά τους κι' έκρχαν στο
δρόμο: μια σειρά χωρίς τέλος οι τηλεγρα-
φικοί στύλοι, που έφευγαν ο ένας πίσω απ'
τον άλλο, πέρα προς την έρημιά: στα
σύρματα άπάνω γυάλιζαν άστοι χάρτινοι,
κουρελιασμένοι τραίνα περνούσαν με φέ-
ρα, άφροντας πίσω τους φωνές και κα-
πνό. Περιστερία, με πόδια σαν κώκκινα
κοτσάνια: φύλλα άρρωστημένα, κρεμασμέ-
να απ' τα κλωνάρια: περιβόλια με νερά
σπασμένα: λάσπες χαρακωμένες απ' τις
ρόδες: πρόβατα, μαύρα τραγιά, κάρρη με
ήγρια άλογα, που τα κτυπούσαν με το
καρτσάκι και μάζε έκταναν να πηγαίνομε
τοίχο - τοίχο και να τρέμομε απ' το φό-
βο...

Εκείνοι ήταν ώραίοι περιπάτοι! Μα
ύστερα εγώ άβρώστησα κι' έμεινα στο
κρεβάτι, γιατί, όταν ήμουν μικρός, άρ-
ρώστανα συχνά. Με πόση πίσρα άκουγα,
κάθε μέρα, να ξεκινάνε πάλι ή γιαγιά με
τον μικρό αδελφό μου για περιπάτο... Εγ-
ώ τούς άκουγα, κι' ες κάνανε σιγά - σι-
γά! Άνοιγαν το ντουλάπι και πέρνανε
δυο παξιμαδάκια... ύστερα κατεβαίναμε με
προσοχή τα σκαλοπάτια... Έγώ δεν έρω-
γα παξιμαδία: αναστηνωόμενα μόνο άπά-
νω. Στα μαξιλάρια και με τα δάκτυλα
χλωμά, γεμάτα ιδρώτα, αναζητούσα ένα
κομμάτι κόντινο, που γυάλιζε σαν θαμπο
κρύσταλλο, τώθαλα ε στο στόμα μου και το
πιπιλούσα. Πώς έκλαιγα, πώς έκλαιγα
εκείνες τις ώρες, που το φως τού ήλιου
ιτσακίζετο σε χίλια κομμάτια άπάνω στα
σκεπάσματα, και ύστερα το βράδυ - βρά-
δυ, που ο δρόμος βούιζε απ' τις ζεττες
φωνές τών άλλων παιδιών! Κάποτε ανοί-
γαμε τα τζάμια κι' έμπεινα εστη κάρμαρα
μια ύγρη μυρωδιά από άσβέστη, γιατί άν-
τικρό έχτιζαν καινούργιο σπίτι. Τα ποδαρά-
κια μου ήταν τόσο μουσκεμένα απ' τον ιδρώ-
τα που, όταν έτριβα το ένα με τ' άλλο,
έβγαζαν εκείνον τον ήχο που κάνουν τα
χλωρά καλάμια όταν μωδιώνται. Τις νύ-
κτες συχνά μου ανέβαινε ο πυρετός, τα
μαξιλάρια μου τ' άλλαξα όλοένα, άμέσως
γινότανε καυτά, φωτιά... Ενθόμια πια πως
ή άβρόστεια δε θα τελειώση ποτέ της.

Μια μέρα ξανακατέβηκα απ' το κρεβ-
βάτι: τ' αυτιά μου βούιζαν, είχα ζάλη,
κουραζόμενους άμέσως και καθόμενους πάλι

στο κρεβάτι. Βρήκα τα πράγματα μου,
τα παιχνίδια μου, το εσφυθητάριό μου.
Μα πόσα ήταν χαμένα! οι κύβοι μου είχαν
καθ' εστη φωτιά: ένα σπιτάκι από χαρτόνι
το πάτησε ο παππούς μια νύχτα που δεν
έδλετε: ζήτησα και την γάτα, μα είχε φο-
φήσει: τήν είχαν τυλίξει με ένα μαύρο πα-
νί και τήν δώσανε τού σκουπιδιάρη.

Τότε κόνιαμε τούς πιο καλούς περιπάτους
με τη μαϊμιά. Ά, πηγαίναμε οι δυο μας,
μαϊμιά, στη θάλασσα, μα πολύ μακριά:
πηγαίναμε και πιο πέρ απόμα απ' το άδει-
ανό λιμανάρι, που είδαμε μια μέρα να βγαίνη
και να νιαουρήση ένας άγριόγατος. Από
άκροθαλασσία σε άκροθαλασσία, βγαίναμε
πια πολύ έξω κι' άκούγαμε τις φωνές
πουλιά που δεν φαινόταν και που μιλού-
σαν ένα με τ' άλλο, τις άκούγαμε να
τρέχουν άπάνω στα στρωτά γαλάζια νερά.

Κώματα ανέβαιναν στους βράχους και
πηδούσαν πάλι κάτω: μαλακός άέρας δι-
πλωνε την ποδιά μου, που μου πηγγαίε τόσο
καλά με το σταχτι χρώμα της. Η μαϊμιά
φορούσε άνοιχτό μωβ φόρμα κι' είχε άνοιχ-
μένη μια ροζ άμπρελλά: όταν κουραζό-
μου, ή μαϊμιά καθότανε χάμω κι' έβγα-
ζε απ' την τράντα της το αυγό μου και το
κέντημά της: έτρωγα το αυγό μου άλα-
ζοντας το συχνά με άρμη. «Όσο κεντούσε ή
μαϊμιά, εγώ έκανα κκουταλάκια με φτε-
νά βότσλακα στη θάλασσα. Ήθελα να χεί-
σω πύργους και γέφυρες, μα οι άκρογαλιές
μας δεν είχαν άμμουδιά: ήταν όλο ρόικα
και χαλίκια. Μάζωνα κάποτε κανένα χρωμα-
τιστό δστρακιο, έκοβα κάτι λιγά λαμλουδά-
κια μωβ και της τάβλα στο φρέμα της
για να τα πάρωμε στο σπίτι. ύστερα εξα-
πλωνόμουνα κοντά της, άπάνω στα ρόικα,
κι' έβλεπα όλη τη θάλασσα μονοκόμματη
να έρχεται... Δεν μιλούσαμε, παρά σπανίως
καμμιά φορά τραγουδούσαμε κι' οι δυο μας
με φιλή, χαμηλή φωνή. Μάρες να καθου-
μαί κοντά στη μαϊμιά, γιατί κοντά της έ-
κανε ζέστη, σαν τον ήλιο που μπαίνει απ'
τα τζάμια το φθινόπωρο.

Καμμιά φορά με σκέπαζε με το μαλα-
κό τρικό της κι' όλο μούλεγε ν' άναπνέω,
δσο μπορώ πιο πολύ: με κούταζε στα μάτια,
μούπιανε συχνά το σφυγμό να ίδη μήπως
είχα ζέστη, είχε φαίνεται πολλές άμφιβό-
λεις για την υγεία μου. Μζ κι' ή ίδια είχε
άδυνατίσει από τότε που πέθανε ο πολύ
μικρός μου αδελφός. Τότε, όταν γυρίζαμε
απ' τούς καλιούς μας ελείγους περιπάτους,
τη βλέπαμε να καθεται μελαγχολικά στον
καναπέ κι' ή γιαγιά μας έβαζε και πηγαί-
ναμε και της φιλούσαμε τα άδιάφορα χέ-
ρια της, μαλακά και κρύα, χωρίς να μάζε
προσεχή.

Γι' αυτό πολλές φορές λυπόμου, που
ήμουν ή αιτία να έρχεται ή μαϊμιά και να
κουράζεται μαζί μου. Μα ήταν τόσο ώραία!
Κι' όταν, απ' το λιμάνι ες εδω, τρεμούλιασαν
γλυκά οι καιμπάνες τού Έσπερινού στον
άέρα, και τ' άντικρινά βουνά ήταν όλο ά-

χρός, κι' ή θάλασσα έκανε θόρυβο... μά ήταν τόσο καλή! Κάποτε της ζήτησα και καθήσαμε ωςότου, άπάνω άπ' τη θάλασσα, ξεδιπλωμένη σε άπειρες δίπλες, δίγηκε ένα μεγάλο φεγγάρι σά φλόγα: μία ώρα έκανε νύχτη, κι' ή ούρανός έμοιαζε με πυρκαγιά. Μά, στό γυρισμό μας, είχα γίνει πιά ήμερος; έφεγγε άσπρο και αιτωπλό. Οί οικίες μας, τόσες δά, έρχόντανε από πίσω μας...

ΤΕΛΟΣ ΑΓΡΑΣ.

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΦΙΛΑΤΕΛΙΣΜΟΣ

Αγαπητοί μου,

ΟΡΟΣ έγινε τελευταία στην Α' Αλληλογραφία της Διαπλάσεως για τον Φιλατελισμό. Ένας φίλος μας παραπονέθηκε πως τά σημερινά παιδιά δεν καταγίνονται τόσο μέ τά γραμματόσημα. Ένας άλλος, — ό Πολύβιος, — έπιδιοκίμασε την παρατήρηση κι' έπρόσθεσε πως καλό θά ήταν να γραφθι γι' αυτό μία Α' Αθηναϊκή Έπιστολή. Όταν τέλοσα, είπα πως θά την έγραφα εύχαρίστως άν δέν μου έλειπαν οι σχετικές πληροφορίες. Γιατ' είναι τόσος καιρός άφρότου έπαφα εγώ να μαζεύω γραμματόσημα! Ο Πολύβιος ανέλαβε πρόθυμα να μου τις δώση. Και σήμερ άκριβώς έλαβα ένα μεγάλο γράμμα του, που μ' έκαμε 'ς αυτό τό ζήτημα σοφό!

όρθογραφία, στην καλλιγραφία. Άνταποκρινόμενο μέ ξένους, μαθαίνει ακόμα καλύτερα τά γαλλικά του ή όποια άλλη γλώσσα ξέρε και μεταχειρίζεται. Υποχρεωμένο τέλος πάντων αλλαγή ή νέα ράξη γραμματόσημα και να δημοσιεύη σχετ. ές άγγελίες με πληρωμή, γυμνάζεται έτους λογαριασμούς, στην αριθμητική και παίρνει μία ιδέα έμπορίου. Αυτός είναι ο ύφέλιμος του Φιλατελισμού, κατά τον Πολύβιο. Ας προσθέσω, — από δικές μου πιά αναμνήσεις και παρατηρήσεις, — πως έπειδή τά γραμματόσημα είν' αντίκειμενα κ α λ λ ι τ ε χ υ ι κ ά, ένα παιδί που καταγίνεται μ' αυτά, αναπτύσσει και μορφώνει την κ α λ η σ θ η σ ι α του. Μαθαίνει να ξεχωρίζει, να διακρίνη, τά ύμορφα από τά συνηθισμένα, τά καλοτυπωμένα από τά κακοτυπωμένα και τά γνήσια από τά παραχαρμαμένα, (πράγμα που τό γυμνάζει να διακρίνη και τά χαρτονομίσματα.) Έπειδή τά περισσότερα γραμματόσημα είν' έξοδα, άπό τά περισσότερα γραμματόσημα είν' άπάνω ο ύ μ β ο λ α, χαρακτηριστικά των διαφόρων εθνών, χωρών, πόλεων, δυναστειών, τό παιδί μαθαίνει κι' αυτό τό είδος της σ υ μ β ο λ ι κ η ς. Έκτός από τις ιστορικές και γεωγραφικές γνώσεις, με τά σύμβολα των γραμματοσήμων άποκτά και άρκετές μυθολογικές, αρχαιολογικές κτλ. Τέλος, καταγινόμενο μέ μία άσχολία που τό φέρνει άναγκαστικά 'ς έπικοινωνία με πολλούς, κάνει σχέσεις και γνωριμίες, ξανοίγεται, μαθαίνει λίγο κόσμο. Κι' όταν ακόμα σκοπιάσθι σε κανένα καταργημένο που προσπαθει ή κατορθώνει να τό γελάσθι στην αλλαξιά, τό παιδί άποκτά μία πείρα και δέν γελιέται πιά τόσο εύκολα...

Ζόνταν ένα γραμματόσημο που δέν τό είχαν, τό έπληρωναν — και, αν ήταν σπάνιο, ακριβάτατα. — γεννήθηκε τό έμπόριο των γραμματοσήμων. Έχουμε λοιπόν σήμερα δυο ειδών φιλατελιστές: τό συλλέκτη και τον έμπορο. Ο πρώτος καταρτίζει συλλογές από Σειρές, έτσι χάρην γούστου, όχι για κερδοσκοπία. (Σειρές δέ λέμε γραμματόσημα του αυτού είδους άλλα διαφορετικών αξιών, όπως είναι πχ: τά Ελληνικά του Α' Ίπταμένου Έρμου εκδόσεως 1901, που στην ίδια φόρμα υπάρχουν των 1,2,3, 5, 10, 15, 20, 25, 30, 40 και 50 λεπτών.) Ο έμπορος όμως έχει την εργασία αυτή για έπιχείρηση κερδοφόρα, και πολλές φορές άπ' αυτήν μόνο ζι. Αγοράζει δηλαδή και πωλει γραμματόσημα, κερδίζοντας από τή διαφορά των δυο τιμών. Το έμπόριο γίνεται άπάνω στα σπαργισμένα ή άσπράγματα γραμματόσημα όλου του κόσμου, που οι ποιητικές τους είναι άπειρες και κανείς δέν θά μπορούσε να τις ξερί όλες. Γι' αυτό, μερικοί μεγάλοι Οίκοι που διαθέτουν έκτομμύρια, έκδίδουν κάθε χρόνο καταλόγους, που γράφουν όλες τις ποιητικές με τις τιμές τους και άποτελούν τή βάση του έμπορίου. Από τους καλύτερους είναι ο κατάλογος των κ.κ. Yvert et Tellier (rue des Jacobins 7, Amiens, France,) ένα πυκνωτόπωμο βιβλίο χιλίων σελίδων. Το ίδιο κατάστημα έκδίδει την «Ηχώ της Γραμματοσημολογίας» (L' Echo de la Timbrologie), δεκαπενθήμερο περιοδικό από 30 σελίδες, που άντγγέλλει τά νέα γραμματόσημα και δημοσιεύει άγγελίες των φιλατελιστών όλου του κόσμου. Αυτά λοιπόν! Και τελειώνω εύχαριστώντας τον είδικό και μεθοδικό Πολύβιο, για την πολύτιμη βοήθεια που μου έδωσε να σξς γράψω αυτή την Έπιστολή. Σξς άσκέζομαι ΦΑΙΔΙΩΝ

ΙΩΑΝ. Μ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ

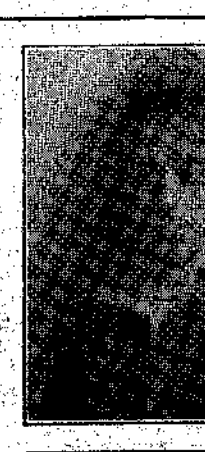
—Είσαι αδιάθετη σήμερα, μαμά; Πατώντας στά νύχια, ή Λιλίκα πλησιάζει τό κρεβάτι, όπου είναι ξεκλωμένη ή μαμά της, με τά μάτια μισόκλειστα. —Η ήμικρυία μου, Μ' έδλαφε κι' ή χθεσινός ήλιος. Σήμερα θά μείνω στα κρεβάτι. Κρίταζε να φροντίσθι για τό γεύμα. Θέλω λίγη ήσυχία. Η Λιλίκα φιλεί στό μετωπο τή μαμά της, τραβά λιγάκι τις κουρτίνες και φεύγει άθόρυβα. Η καίμενη ή μαμά! Αυτές οι ήμικρανίες την τυραννούν. Εύτυχώς που πάντοτε κατά τό μεσημέρι είναι καλύτερα κι' ίσως να μπορούσθι τό μεσημέρι να φάη τίποτε, αν της άρέσθι τό γεύμα, — τό γεύμα που θά τό φροντίσθι ή Λιλίκα. Μ' έδη τή λύπη της για την αδιάθεσία της μαμάς, αυτή ή τιμή την κάνει κάπως να ύπηρετηθεί. Να ήταν περί της πούν να φροντίσθι για τό γεύμα. Θέφιναν αυτή την φροντίδα στην πρωτοβουλία της Ροζαλίας, ή ποιος ζέρει μήπως δέν φορτωνόνταν και τον καίμενο τον μπαμπά! Φέτος όμως ή φροντίδα πέφτει φυσικά στη Λιλίκα. Θα προσπαθής να τά καταφέρη καλά και αξία. —Καλημέρα, καλή μου Ροζαλία. Η Ροζαλία πλένει τά φλυτζάνια κι' άπάντα με κάτι μπουρμουρίσματα που δέ μπορεί κανείς να έννοσθι τή σημασία τους. Πάλαιοι δεσμοί ένώνουν τη Ροζαλία με την οίκονομία της Λιλίκας. Τους αγαπά όλους και θά ήταν ικανή να πξση στη φωτιά για όποιοδηποτε άπ' την οικογένεια. Μά στην καθημερινή της ύπηρεσία ή Ροζαλία είναι κυριολεκτικώς άνοση κι' άλλο δέν κάνει παρά να μπουρμουρίσει και ν' αντίλεξη. Κι' οι σημαντικές της μπουρμουρίες πάνω στο νεροχύτη δέν είναι καθόλου ήμερες και θά μπορούσαν ν' αποθαρρύνουν κάθε άλλον, — όχι όμως και τη Λιλίκα. Εύτυχώς ή Λιλίκα δέν ζέρει τί θά πξ φθος. Άλλως τη την έχει συνειδησει τή Ροζαλία και ζέρει πως να τή μεταχειρισθι. Πρό παντός ζέρει πως δέν πρέπει να τή χτυπά κανείς «κατά μέτωπον». Χρειάζονται λοξοδρομίες. —Ξέρεια, Ροζαλία, ή μαμά είναι καθοδικάθετη. Δέ θά μπορούσθι να φροντίσθι για τό γεύμα. Πρέπει να τό φροντίσουμε μετς οι δυο. Η αρχή, βλέπετε, έγινε με πολλή δεξιότητα. Η Λιλίκα δέν παρουσιάστηκε στη γριά και γερνιάρα άλλ' άφοσιωμένη

ύπηρετρια σαν έξουσία νεοϊδρυμένη μετς στο σπίτι. Μ' αυτό τον ελιγμό κατάφερε να μη τση ψυχ άνη και της έδωσε την έντύπιση ότι θαχε και αυτή τό μέρος της στις αποφάσεις που θά λάβαιναν για τό γεύμα. Άλλά ή Ροζαλία είναι σήμερα φοβερώτερη ακόμα άπ' τό συνειθισμένο. Φαίνεται ότι αυτές οι διπλωματικές προσυλάξεις γι' αυτήν πάνε χαμένες. Οι μπουρμουρίες δέν είναι δική της δουλειά αν ή κυρία άρρώστιας... αυτή δέν είναι παρά ύπηρετρια... άς τή διατάξουν τί να φωνισθι για τό γεύμα κι' αυτή θά τό φωνισθι. —Χυ! Καλά, έστω. Άλλως τε αυτό δέν είναι κανένα σπουδαίο ζήτημα. Θ' άρχίσουμε, φυσικά, άπ' τά δρεκτικά: σαρόδες, βούτυρο, ζαμπόν... Έ, τί λές, Ροζαλία; Η Ροζαλία σηκώνει τους ώμους. Τι τη

ολίγου. Μά δέν της τάχαν πξ. Δέ φταίει αυτή... Πράγματι ή Ροζαλία έχει άπόλυτο δικαιο. Θα κάνουν αλλιώς ταύτα. Τιποτα απλούστερο. Υπάρχουν τόσοι τρόποι... Η Ροζαλία βίγει ένα φοβερό βλέμμα στο φουέρι της. Σήμερα έχει πλύση. Ποτέ δέν της τάχουν μάγει πως να κάνει συγχρόνως και πλύση και μεγάλη κουζίνα. Ίστερα ή γαλατάς σήμερα έφερε έξη άκριβώς αυγά να τά κάνουν μελάτα. "Αν τ' άφήσουν γι' αυριο, θά μπαγιατέψουν. "Αν ύπάρχουν αυγά που να μην άρέσουν της Λιλίκας, είναι τά μελάτα. Το μισότυχο άσπράδι την κάνει ν' άνδιάζη. Άλλ' άφου, αν τ' άφήσουν γι' αυριο, θα μπαγιατέψουν, έτσι θά γίνη. Λοιπόν, με ύρος που δέν έπίδεχεται αντίρρηση, ή Λιλίκα βγάδει την άπόφαση: —Αυγά μελάτα, βρασμένα καλά. Να που έκαυανίσθι ένα άρκετά σπουδαίο σημελο. Τώρα έρχεται τό ψητό. Ένα τρυφερό κοτόπουλο... τί λέει ή Ροζαλία; Η Ροζαλία άπάντησε μ' ένα ξερό γέλιο. "Όσο ζέρει τουλάχιστο; αυτή; ή Κυρία δέν συνειδησει να πέται τά λεπτά άπ' το παραθυρο. Η Δεσποινίς δέν τά λυπάται και τόσο. Τώρα κι' όχτώ μέρες, αδύνατο ν' άγοράσθι κανείς κοτόπουλο λιγώτερο από πάντε φράγκα, αν όχι έξη. Σήμερα θά χουν ίσως έφθ, μπορεί κι' όχτώ. Άλλά τό κάτω κάτω, ή Δεσποινίς άς διατάξθι. Μόνο πρέπει να χθι άπ' έφθι της ότι τό βωδινο που χει μείνει, ως αυριο θά ξεραθθι. Η παρουσία του βωδινοού άλλαζει τά πράγματα και, άλλως τε, τ' άπολοποιεί. Η Ροζαλία άς κάμη τό βωδινο. Μπορούσε όμως κανείς να κάμη και μία μικρή σαλάτα... αν ύπάρχη στην αγορά. Ένας μπουρμουρίστικος άμοιβολίας άφνει να έννοσθι ότι ή Ροζαλία δέν έγγυάται γι' αυτό τό ζήτημα. Τέλος πάντων όμως θά ιδθ... κι' αν ύπάρχη φτηνή... Κάνει μια ζεστή σήμερα στην κουζίνα! Η Λιλίκα αιδόθανεται: σταθόνεται τον ιδρώτα να κυλά στο μετωπο της. Δέ φαντάζόταν ποτε πως χρειάζεται τόση διαδικασία για να συνθέσθι κανείς ένα μενού... Για λαχανικό, ή Λιλίκα λέει διαστακτικά ότι ή μαμά θά ήθελε κανένα μπικελάκι ή κανένα φασολάκι... —Δυστυχώς, μ' αυτή την έσρασία, είναι άπρόσιτα. Άλλ' άφου έχουμνήσθι σαλάτα...

(Έπεται τό τέλος)

ΕΙΚΟΝΕΣ ΒΡΑΒΕΥΘΕΤΩΝ ΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

ΚΩΝ. Μ. ΚΑΡΑΤΖΙΔΗΣ (Μακροδών Προδίκος) εν Θεσσαλονίκη. Β' Βραβεύων 18ου και 19ου Διαγων. Σεσκαφηνάτος.

Γ. Α. ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΦΑΚΗΣ εν Αθήναις. Πρώτων Βραβεύων 189ου Διαγωνισμού Λύσεων Πνευματικών Άσκήσεων.

